

Analysavdelningen
Enheten för trygg energiförsörjning
Hans Spets
016-542 06 33
hans.spets@energimyndigheten.se

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande angående remiss av Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps redovisningar *Rapportering av uppdrag avseende planering inför höjd beredskap (civilt försvar)* och *Så kan det civila försvaret utvecklas och stärkas*. Ju2015/30/SSK (Ju2015/67/SSK)

Sammanfattning

Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak förslagen och ger förslag till kompletterande förtydliganden.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten anser att försvars- och beredskapsplanering inte enbart bör genomföras i samverkansområdena. Samverkansområdena behövs för att främja helhetssynen i planeringen. Av sekretesskäl och ur effektivitetssynvinkel bör också möjligheter till andra former för genomförande av planering finnas. Energimyndigheten anser att samverkansområdena bör utvärderas utifrån vilken effekt de har för planeringen innan nya uppgifter läggs till.

I uppdraget till *Så kan det civila försvaret utvecklas och stärkas* angavs att MSB ska genomföra uppdraget i dialog med berörda myndigheter. Av flera skäl blev det inte så och därför fanns det inte möjlighet att utveckla synen vad gränserna för lagförslagen går och hur en effektivitet kan uppnås med berörda aktörer. Det behovet kvarstår. Hur ska MSB företräda, vad innebär prioritera och inrikta samt vad betecknas som resurser är ämnen som behöver en fördjupning i förhållande till andra lagstiftningar/myndigheters ansvarsområden. Energimyndigheten lämnar förslag på komplettering till MSB:s lagda förslag i syfte att tydliggöra ansvarsfördelning.

Specifika synpunkter

Förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap		
<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>	<i>Energimyndighetens kommentarer/förslag</i>
<p>3 §</p> <p>Bestämmelserna i 5-22 och 33-34 §§ gäller för statliga myndigheter under regeringen, med undantag av Regeringskansliet, kommittéväsendet och Försvarmakten. För utlandsmyndigheterna tillämpas bestämmelserna endast i den utsträckning som bestäms i föreskrifter som meddelas av Regeringskansliet.</p>	<p>3 §</p> <p>Regeringskansliet och kommittéväsendet omfattas inte av bestämmelserna i denna förordning. Försvarmakten omfattas endast av bestämmelserna i 11 a och 22 a - 32 §§. För utlandsmyndigheterna tillämpas bestämmelserna i den utsträckning som bestäms i föreskrifter som meddelas av Regeringskansliet.</p> <p>Uppgifter för Försvarmakten</p> <p>11 a § För att Försvarmakten med myndighetens befintliga förmåga och resurser ska kunna stödja övriga myndigheter i deras krishantering ska Försvarmakten inom ramen för sin ordinarie verksamhet</p> <p>1. delta i övningsverksamhet som anordnas av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap eller av länsstyrelsen,</p> <p>2. delta i gemensam planering i samverkansområden enligt bilagan till denna förordning.</p>	<p>Energimyndighetens kommentarer:</p> <p>Energimyndigheten välkomnar att Försvarmakten involveras i övningsverksamhet och planering. Energimyndigheten vill dock inte utesluta att vi önskar att Försvarmakten även deltar i övningar anordnade av Energimyndigheten.</p> <p>Energimyndighetens förslag:</p> <p>Energimyndigheten föreslår att 11 a § ändras till</p> <p>1. delta i övningsverksamhet som anordnas av beredskapsansvariga myndigheter,</p>
<p>Definitioner</p> <p>4 § I denna förordning avses med krisberedskap: förmågan att genom utbildning, övning</p>	<p>Definitioner</p> <p>4 § I denna förordning avses med krisberedskap: förmågan att genom utbildning, övning</p>	<p>Inga synpunkter</p>

och andra åtgärder samt genom den organisation och de strukturer som skapas före, under och efter en kris förebygga, motstå och hantera krissituationer, och säkra kryptografiska funktioner: kryptografiska funktioner godkända av Försvarsmakten.	och andra åtgärder samt genom den organisation och de strukturer som skapas före, under och efter en kris förebygga, motstå och hantera krissituationer, och säkra kryptografiska funktioner: kryptografiska funktioner som godkänts av Försvarsmakten för utväxling av krypterade uppgifter i tal och skrift för militära behov eller, i samråd med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, för civila behov.	
<p>Samverkansområden</p> <p>8 § För att främja en helhetssyn i planeringen för krisberedskap och höjd beredskap ska planeringen för de myndigheter som anges i bilagan till denna förordning bedrivas inom samverkansområden.</p> <p>Samverkansområdena anges i bilagan. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får vid behov besluta att även andra myndigheter ska ingå i eller stödja arbetet i samverkansområdena.</p> <p>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska, i samverkan med de myndigheter som ingår i samverkansområdena, utveckla formerna för arbetet i områdena.</p> <p>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska vidare årligen lämna en redogörelse för och en bedömning av arbetet som bedrivits inom områdena till</p>	<p>Samverkansområden</p> <p>8 § För att främja en helhetssyn i planeringen för krisberedskap och höjd beredskap ska planeringen för de myndigheter som anges i bilagan till denna förordning bedrivas inom samverkansområden.</p> <p>Samverkansområdena anges i bilagan. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får vid behov besluta att även andra myndigheter ska ingå i eller stödja arbetet i samverkansområdena.</p> <p>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska, i samverkan med de myndigheter som ingår i samverkansområdena, utveckla formerna för arbetet i områdena och se till att planering inför höjd beredskap bedrivs samordnat i enlighet med regeringens anvisningar.</p> <p>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska vidare årligen lämna en</p>	<p>Energimyndighetens kommentarer:</p> <p>MSB bör ha den samordnande rollen och se till att planeringen sker utifrån regeringens samlade anvisningar till myndigheterna. Energimyndigheten anser dock att det också kan ske på annat sätt än i samverkansområdena och förordar därför att innebörden av det kompletterande stycket istället kopplas till 16 § som behandlar höjd beredskap. Energimyndighetens uppfattning är att försvars/beredskapsplanering bör behandlas i samverkansområdena i syfte att främja helhetssynen i planeringen men att själva planeringen också ges möjlighet att genomföras i andra former. Energimyndigheten bedömer att sekretessen för rikets säkerhet bör särskilt tas hänsyn till om planering ska genomföras i samverkansområdena. Den sammansättning som samverkansområdena har idag kan innebära att information delas i för stor utsträckning med fler än som är nödvändigt.</p> <p>Begreppet <i>se till att</i> i det föreslagna tillägget har en otydlig innebörd och föreslås strykas. Energimyndigheten föreslår att tillägget ändras till <i>och samordna planering inför höjd</i></p>

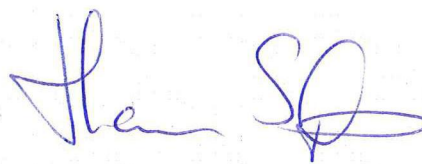
<p>Regeringskansliet. Redogörelsen och bedömningen ska lämnas vid samma tidpunkt som årsredovisningen.</p>	<p>redogörelse för och en bedömning av arbetet som bedrivits inom områdena till Regeringskansliet. Redogörelsen och bedömningen ska lämnas vid samma tidpunkt som årsredovisningen.</p>	<p><i>beredskap i enlighet med regeringens anvisningar.</i></p> <p>Energimyndighetens förslag:</p> <p>Det föreslagna tilläggets innebörd bör kopplas till 16 § som behandlar höjd beredskap.</p> <p>Alternativt föreslås tillägget ändras till: <i>och samordna planering inför höjd beredskap i enlighet med regeringens anvisningar.</i></p>
<p>18 §</p> <p>Av bilagan till denna förordning framgår vilka myndigheter som har ett ansvar att vidta de förberedelser som krävs inom respektive ansvarsområde vid höjd beredskap (bevakningsansvariga myndigheter). Dessa myndigheter skall särskilt</p> <p>1. planera för att kunna anpassa verksamheten inför en förändrad säkerhetspolitisk situation,</p> <p>2. genomföra den omvärldsbevakning och de risk- och sårbarhetsanalyser samt de utvecklingsinsatser som krävs för att myndigheten skall klara sina uppgifter vid höjd beredskap,</p> <p>3. ta ut, utbilda och öva berörd personal för myndighetens verksamhet vid höjd beredskap om dessa aktiviteter inte kan anstå till en skärpt säkerhetspolitisk situation, och</p> <p>4. av medel anvisade för höjd beredskap anskaffa de</p>	<p>18 §</p> <p>Av bilagan till denna förordning framgår vilka myndigheter som har ett ansvar att vidta de förberedelser som krävs inom respektive ansvarsområde vid höjd beredskap (beredskapsansvariga myndigheter). Dessa myndigheter skall särskilt</p> <p>1. planera för att kunna anpassa verksamheten inför en förändrad säkerhetspolitisk situation,</p> <p>2. genomföra den omvärldsbevakning och de risk- och sårbarhetsanalyser samt de utvecklingsinsatser som krävs för att myndigheten skall klara sina uppgifter vid höjd beredskap,</p> <p>3. ta ut, utbilda och öva berörd personal för myndighetens verksamhet vid höjd beredskap om dessa aktiviteter inte kan anstå till en skärpt säkerhetspolitisk situation, och</p> <p>4. av medel anvisade för höjd beredskap anskaffa de</p>	<p>Energimyndighetens kommentarer:</p> <p>18 § Energimyndigheten välkomnar att begreppet bevakningsansvar ändras till beredskapsansvar.</p> <p>21 § Energimyndigheten anser att begreppet <i>delta i övningsverksamhet</i> är otydligt och skulle kunna innebära ett omfattande resursbehov. Det är ofta stor skillnad på att delta vid övningen till att delta i all planering innan. Energimyndigheten är positiv till och anser det nödvändigt att övningar genomförs för att stärka totalförsvarsförmågan. Den föreslagna lydelsen tolkas som att MSB och Försvarmakten ges möjlighet att kalla beredskapsansvariga myndigheter till övning. Energimyndigheten är mån om att det sker en dialog om resurser och omfattning gällande övningsverksamheten. Exempelvis kräver Försvarmaktens Dagny-övningar ca 15% av en årsarbetskraft för deltagande vid planering och genomförande. I MSB:s underlag lyfts fram att det är svårt att delta i övningar som går dygnet runt under flera dagar i följd vilket Energimyndigheten ställer sig bakom. Om 21 § avgränsas till att beredskapsansvariga myndigheter ska delta i övningsverksamhet så ger det</p>

<p>förnödenheter och den utrustning som myndigheten behöver för att klara sina uppgifter vid höjd beredskap om denna anskaffning inte kan anstå till en skärpt säkerhetspolitisk situation.</p>	<p>förnödenheter och den utrustning som myndigheten behöver för att klara sina uppgifter vid höjd beredskap om denna anskaffning inte kan anstå till en skärpt säkerhetspolitisk situation.</p> <p>21 § De beredskapsansvariga myndigheterna ska inom ramen för sina uppgifter inom totalförsvaret delta i övningsverksamhet som anordnas av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap eller av Försvarsmakten.</p> <p>Uppgifter för Försvarsmakten</p> <p>22 a § För samordningen av Försvarsmaktens beredskapsplanering och operativa planering med de beredskapsansvariga myndigheternas planering enligt denna förordning ska Försvarsmakten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. lämna underlag till de beredskapsansvariga myndigheterna om sitt behov av stöd för det militära försvaret under höjd beredskap, 2. delta i gemensam planering i samverkansområden enligt bilagan till denna förordning. 	<p>möjlighet att föra dialog mellan myndigheterna om omfattning på deltagande oberoende av vem som anordnar övningen. Paragrafen innebär fortfarande en skyldighet att delta. Därför föreslås att MSB och Försvarsmakten stryks i paragrafen.</p> <p>Gällande 22 § vill Energimyndigheten påpeka att det stöd som ligger inom myndighetens ansvarsområde främst är ett indirekt stöd till Försvarsmakten. Energimyndigheten ansvara för ett mer indirekt stöd gällande energi och där det direkta stödet oftast involverar privata aktörer.</p> <p>Energimyndighetens förslag:</p> <p>Energimyndigheten föreslår att 21 § ändras till</p> <p><i>21 § De beredskapsansvariga myndigheterna ska inom ramen för sina uppgifter inom totalförsvaret delta i övningsverksamhet.</i></p>
Förordningen (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och Beredskap		
<p>Civilt försvar</p> <p>13 § Myndigheten ska företräda det civila försvaret på central nivå i frågor som har betydelse för avvägningen mellan civila och militära</p>	<p>Civilt försvar</p> <p>13 § Myndigheten ska företräda det civila försvaret på central nivå i frågor som har betydelse för avvägningen mellan civila och militära</p>	<p>Energimyndighetens kommentarer:</p> <p>Energimyndigheten anser att innebörden i <i>regeringens uppdrag</i> bör förtydligas om MSB ges uppdrag att inrikta och samordna myndigheternas verksamhet.</p> <p>Energimyndigheten anser att det finns</p>

<p>behov av samhällets resurser om inte något annat följer av särskilda föreskrifter.</p> <p>Myndigheten ska se till att nödvändiga åtgärder vidtas inom befolkningsskyddet.</p>	<p>behov av samhällets resurser om inte något annat följer av särskilda föreskrifter.</p> <p>Under höjd beredskap får myndigheten på regeringens uppdrag inrikta och samordna de beredskapsansvariga myndigheternas verksamhet samt besluta om inriktning och prioritering av civila statliga resurser. Under höjd beredskap får myndigheten även besluta om fördelning av civila statliga resurser som förberetts särskilt för höjd beredskap.</p> <p>Myndigheten ska se till att nödvändiga åtgärder vidtas inom befolkningsskyddet.</p>	<p>behov av inriktning och prioritering vid höjd beredskap. Myndigheten anser vidare att mandat och uppgifter för inriktning och prioritering redan finns för geografiskt område samt för sektorer/ansvarsområden. I syfte att tydliggöra MSB:s roll och det stöd Energimyndigheten ser sig behöva för sitt ansvar föreslås att <i>övergripande</i> läggs till <i>inrikta och samordna</i>.</p> <p>Gällande att <i>besluta om fördelning</i> bör det kompletteras på samma sätt som ovan med <i>övergripande</i> samt bör tydliggöras vad för resurser som avses.</p> <p>Energimyndigheten anser att det är oklart om oljeberedskapslagringen kan klassas som <i>civila statliga resurser som förberetts särskilt för höjd beredskap</i>. Vad som omfattar resurser bedöms idag vara oklart och bör utvecklas vidare</p> <p>Energimyndighetens har ansvar för oljeberedskapen inklusive det beredskapslager som finns samt planera, samordna och genomföra ransonering och andra regleringar som gäller användningen av energi enligt myndighetsinstruktionen. Hur detta korrelerar med att inrikta, prioritera och besluta om fördelning är oklart. Dialog om vad inrikta och prioritera innebär och hur det tolkas saknades under beredningen av MSB:s uppdrag. Därför kvarstår behovet av att tydliggöra hur ansvaren ska komplettera varandra. Skrivningen nu innebär att det kan finnas en överlappning till andra myndigheters ansvarsområden.</p> <p>Energimyndigheten är i positiv till att det finns en part som kan ange inriktning samt att prioritera i tid eller utifrån geografi, men om det också ska inkludera resurser som planläggs av andra myndigheter bör det föras i dialog. En trygg energiförsörjning bygger på goda relationer, kunskaper om och</p>
--	--	---

	<p>möjligheter till att komplettera de marknadsaktörer som äger/hanterar resurserna normalt. Det effektivaste sättet bedöms vara att Energimyndigheten kvarstår som ansvarig myndighet för ransonering, reglering av användning av energi samt oljeberedskapslagringen. För att avgränsa och komplettera andra myndigheters ansvar föreslår därför Energimyndigheten att det andra stycket i MSB:s instruktion kompletteras samma sätt som första stycket med <i>om inte något annat följer av särskilda föreskrifter</i>.</p> <p>Energimyndighetens förslag:</p> <p>Stycke två ändras till:</p> <p>Under höjd beredskap får myndigheten på regeringens uppdrag <i>övergripande</i> inrikta och samordna de beredskapsansvariga myndigheternas verksamhet samt besluta om <i>övergripande</i> inriktning och prioritering av civila statliga resurser. Under höjd beredskap får myndigheten även besluta om fördelning av civila statliga resurser som förberetts särskilt för höjd beredskap <i>om inte något annat följer av särskilda föreskrifter</i>.</p>
--	---

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Zofia Lublin. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit enhetschefen Mikael Toll och jurist Margareta Petren Axner. Föredragande har varit seniora rådgivaren Hans Spets.

Zofia Lublin
Hans Spets

